

מסורת הש"ס

(א) [לעיל יג.], (ב) לעיל יב.
שבועות כ.,

תורה אור השלם

1. אִישׁ בִּי יֵדֵר נֶדֶר לִי
אוֹ הַשְׁבַּע שְׁבַע לְאָסֵר
אָסֵר עַל נַפְשׁוֹ לֹא יַחַל
דְּבָרוֹ כָּכָל הַיֵּצֵא מִפִּי
יַעֲשֶׂה: במדבר ל ג

הגהות הב"ח

(ח) רש"י ד"ה רבינא וכו'
שאוכל לך חלל: (צ) בר"ן
ד"ה חמר קרא וכו' ולא
למעוטא אלא בי היכי:

גליון הש"ס

גמ' הא בעם הארץ. ע'
לקמן דף כ ע"א:

מוסף רש"י

לכדתניא איזהו איסור
כו'. ללמדנו איסור ענמו
על החפץ (מאירי בשמו,
ע"ש).

פירוש הרא"ש

[illegible]

רעז"י

אלא רבי יהודה היא. דאית ליה מכלל לאו הן: היינו רישא. כלומר
כבר תנינא בפירקין דלעיל (דף יא.) לחולין שאוכל לך לא כשר וכו'
ומוקמינן לה כרבי יהודה ומאי קא משמע לן הכא אלא ודאי לא
איצטריך הכא חולין אלא אידי דנצא למימני כבשר חזיר כעבודת
כוכבים חנא נמי חולין: רבינא אומר.
הא דקטני חולין לאו דלמר חולין
שאוכל (א) אלא הכי קאמינו מותרין
בחולין האומר כבשר חזיר כעבודת
כוכבים כו': ואי לא סנא חולין.

דמשמע מותר כחולין הוא הוה
אמינא צעי שאלה לחסס היכא דאמר
כשבר חזיר או כעבודת כוכבים צעי
למישאל אי הוה נדר אי לא ולהכי
מנא חולין למימר דחולין גמורין
יניחו דלא צעי שאלה: ומי איכא
לפסוקי דעתא. דצעי שאלה היכא
דנדר כהאי גוינא אי לא תני נמי
חולין: והא מדקתני סיפא האומר
לנאסור הרי את אסורה לאימא. אע"ג
דנדר דבדר האסור דלא הוי נדר:
פותחין לו פתח ממקום אחר. לגודר
זה לחרטה שצריך לזל לפני חסס
ואין פותחין לו לומר הוולת וגדרת
דבדר האסור לא כלום נדרת אלא
מפתח אחר מראין לו ההימר כדי
שלא יקל את ראשו לכך כלומר להכי
מזכירין ליה שאלה ופותחין לו פתח
ממקום אחר כדי שלא יהא קל
צעניו לנידור כדך להזכיר אמו לגנאי.
ומדקתני צהא סיפא דלרץ שאלה
מכלל דרישא דלא קתני לא דרץ
שאלה ופאילו אי לא קתני חולין לא

מזכיריך ליה שאלה: אלא חולין ממילא נסבה. כדי נסבה: דהא
 קסב נמי לאסור איסר. ונימא נמי עד שידור דבדר האסור:
 לא אמר כלום. אלמא אפילו שאלה לא בעי: לא אמר כלום
 מדאורייתא. הואיל דנדר דבדר האסור ומו"מ נריך שאלה כדי שלא
 יקל את ראשו בך: תלמיד חכם. לא בעי שאלה דאקראי צעלמא
 הוא דאירע לו ולא יקל את ראשו בך ומתני' מיירי צעם הארץ
 דאי אמרת אפילו שאלה לא בעי יקל את ראשו להיות נודר כן:
 הנודר

קאמער דהיינ' לימא ככר זה עלי ככשר חזיר לא אפסר דבשר
וכו'. לאשמועינן דאע"ג דתלי נדרו בנדר שלא נאסר אללא לו לצדו
כי ידור נדר עד שיעור דבשר שהוא הנדור לגמרי שנאסר מכל
התם בריש פרק שצעות שהם בתרא [שצעות כ:] כיום שמת בו אציו מ
ככר ומתפסי' דא עכר אחר דר גמ"ע דלגב אורחיה מילתא אחרייה
ככר בצר כיון דמ"מ משום נדר א"כ הם נאסרים עליו כי מתפסי'
בלא נדר משום זעריה לא הוה אכיל בזה בשרא ושמי חמרא ומס"ה
נדר ואע"ג דממילא גמי הוי ממנע מאי נפקא לן מיניה מ"מ מתפס'
שנהרג גדליה בן אחיקם אטעריכא ליה דמתסר ממילא וקמ"ל דהיי
משמע דהיה דלחבו אכר האמור בתורה נפקא לן מקרא דלאסוקו
אמר קרא איש כי ידור נדר לה' עד שיעור דבשר הנדור דאלמלא כו
התם משום דלא קאי בעיקרא דלא דינא לא קר ונקט קרא דכי י
אין ה"נ דקרא נאסר איסר מבעי לן למתפסי' דבשר שלא נאסר אללא
האסור לא הוה נדר ולא נריך שאלה כלל ואפילו בעם הארץ אללא במדי
ואפי' דבשר שאינו נדור אללא לו בלצד חיל. וה"מ מתפסי' בנדר אבל מתפס'
בשצעה לאו כמובא שצעה מפיו דמי דהיינו טעמא משום דנדר ח
בחפץ ראוי הוא שיחול אבל שצעה הוא אסור עמ"ז מן הדפן אבל גוף
וכן גמי אם אמר שלא אוכל בשר כיום שמת בו אציו הוה היה מושבע ע
נדרא כלל. ואיכא מ"ד דהיינו דמתפסי' בשצעה לאו כמובא שצעה מפיו ד
שכחתי שם כד' א"כ צע"ה. דכיון דתני לא אמר כלום משמע שאינא
דאף על גב דלריך שאלה לעם הארץ תני לא אמר כלום כיון ד

ואלו מותרין פרק שני נדרים

אלא רבי יהודה היא היינו רישא. ממתי דפרקא קמא [א] דתנן לחולין שאוכל לך קרי רישא. ונראה צעירי דה"פ בשלמא אי כר"מ מתוקמא לא תקשי לן היינו רישא משום דההיא דלעיל לוקמנא [א] כרבי יהודה והכי קמי שרבי יהודה ואמר האומר ירושלמי וכו' והכא קמא לן מנא דאפילו לר"מ

אלא רבי יהודה היינו
בבשר חזיר כעבודת
זולין רבינא אמר הכי
זין בבשר חזיר כעבודת
זולין הוה אמינא בעי
קני על דעתא הכי הא
לאשתו הרי את עלי
ממקום אחר מכלל
האלא מחורתא חולין
לי אמר קרא איש כי
דור בדבר הנדור אי
נמי דהא כתיב לאסור
דור איסר מבעי ליה
האמור בתורה כו':
את עלי כאימא כו':
שר אימא בבשר אחותי
אמר כלום אמר אבי
אוצריך שאלה מדרבנן
די חכמים הא בעם
בתורה לא אמר כלום
שאלה לחכם ואמר
בם אינו צריך שאלה
תניא

ומעוטא (י) דכי היכי דלא תסבך אדעתין ומתפיס לא הוי נדר
 כבז רחמנא הני תרי קראי לאשמועינן במתפיס דבזר גנדר
 ומתפיס דבזר האסור הוי נדר וכל חד מינייהו חייל לא לאסור
 איכר למאי מוקמת ליה. ומפרקינן לאסור איכר מתבעי לכדתניא
 אצרו איכר וכו' כלומר וכיון דאפשר לאוקומה להך דרשא להכי
 מוקמת לה משום דסבירא היא דמתפיס דבזר האסור לא חייל
 דבשלמא דבזר הגדור מני' לאתפוס' ולומר ככר זה עלי' בנדר
 וקרבן שנאמר ע"י נדר אכל י' מתפיס דבזר האסור לא כלום
 אלא אסריה רחמנא והוא לא אסריה: **משבעי** לדנתיא איצור איכר
 היינו יום שמת בו אצור חייל נדרא דאי לאו האי קרא הוה אמינא
 שמת אותו נדר קמ"ל קרא דלאסור איכר. ואי"ת איכי מקשינן
 על ההא טובה קמ"ל וכדכתיבנא נראה בעיני' דמדלגא נקט בתנא בנדר על
 אחא לאשמועינן דמתפיס בימינא שאפילו בלא נדר לא היה אוכל
 בזהו חייל נדרא וריינו יום שמת בו אצור ויום שמת בו אכל
 פריך יום שמת בו אצור פשיטא דהא כל אסוריה ליהיב לאו מחמת
 שם בנדר הוא דלא אפשר ליה לאתפוס' בציבורא כלל ומפרקינן יום
 דאית ביה נמי נדרא מתפיס בנדר הוא ואסור. ואם תאמר דהכא
 איכר ואילו התם צפרק שבועות שתיס בנדרא מייתי לה מנא הי"מ
 וי' מתנא מהאי קרא נפקא לן ולא מנעריך לן לאסור אכר כלל וי"ל
 וי' נדר משום דההוא קרא נמי משמע דבזר הוי ע"י התפסא אכל
 לו לצדו דחיל נדריה: **הילכך** לענין הילכך מתפיס דבזר
 אשמו בנדר ומהאי טעמא דכתיבנא בנדרא מתפיס דבזר הגדור
 שם שבועות לא מהני דק"ל צפרק שבועות שתיס בנדרא [כ טז] דמתפיס
 על החפץ שאכר את החפץ עליו בנדר ולפיקך כשהוא מתפיס חפץ
 החפץ אין עליו נדר וקדושה כלל הילכך אי אמר זה כזה לא אמר כלום
 ואומר יום לא אמר כלום דהא בנדרו יום מתפיס ואומר יום ליכא בגופיה
 י"ה לענין קרבן ומלקות אכל אסורא מיהא איכא זה אינו מחזור וכמו
 גרידן שאלה כלל ואפי' מדרבנן ומיירי בת"ח: **והסגיא**. בינחותא. כלומר
 וי"ח אין צריך שאלה: **הכי** גרסינן ואמר רבי יוחנן ואמר רבנא:

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

ה א מיי פ"א מהל'
מדרים הל"ט קמג
לארין רמב טוש"ע יו"ד סי'
רד קעי"א:
ו ב מיי שס פ"ב הל' יג
קמג שס טוש"ע יו"ד
סי' רה קעי"א:
ז ג ד ה מיי פ' יב מהל'
שבוועים הל' ה ופ"א
מהל' מדרים הל' כו קמג
לארין רמב טוש"ע
יו"ד סי' ריב:

תוספות

[illegible]

נע שצועה כפילות ואפילו
יילקך לרצח לא קשיא כלל
אמר כלום אפי' מדרבנן
של אחותו של הבעל קאי אבל
לא גר' כבשר אמי כבשר
מת"ח צעי שאלה מדרבנן: